

2. ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.6. BOLNIŠKA ODSOTNOST

V letu 2023 je bilo pri zaposlenih delavcih zabeleženo 18.295.988 dni nezmožnosti za delo. Delež bolniške odsotnosti je bil pri ženskah v primerjavi z moškimi za 50 % višji. Največ so k začasni odsotnosti z dela prispevale bolezni (75 % dni) ter poškodbe in zastrupitve (17 % dni) in sicer 13 % poškodbe izven dela in 4 % poškodbe pri delu.

Začasna odsotnost z dela iz zdravstveno upravičenih razlogov, ki jo poimenujemo tudi bolniška odsotnost, stalež oziroma absentizem, je eden od indikatorjev zdravstvenega stanja delovno aktivnih prebivalcev. Odobritev bolniške odsotnosti je v pristojnosti osebnih zdravnikov, ki delujejo v sistemu zdravstvenega zavarovanja in imenovanih zdravnikov na ZZSZ.

Iz podatkov izhaja, da je po letu 2014 bolniška odsotnost v porastu. Že vrsto let ugotavljamo, da je delež odsotnosti z dela iz zdravstvenih razlogov višji pri ženskah kot pri moških. Najpogostejši navedeni vzrok za bolniško odsotnost pri moških so poškodbe in zastrupitve, pri ženskah so v letu 2023 na prvem mestu bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva.

Pregled podatkov kaže, da je delež bolniške odsotnosti naraščal s starostjo zaposlenih.

Pri primerjavi regijskih podatkov glede na statistično regijo delodajalca je, kakor tudi leto prej, najvišji odstotek bolniške odsotnosti ugotovljen v koroški statistični regiji, najnižji pa v osrednjeslovenski.

Čeprav so podatki o bolniški odsotnosti objavljeni v mednarodnih podatkovnih bazah, je primerjava slovenskih podatkov s podatki drugih evropskih držav zelo težko izvedljiva in nezanesljiva zaradi velikih razlik v sistemih zdravstvenega in socialnega varstva.

2.6. Slika 1: **Povprečno število dnevno bolniško odsotnih zaposlenih za polni delovni čas, Slovenija, 2023**

V povprečju je bilo leta 2023 vsak dan bolniško odsotnih **50.126** oseb.

Vodilni vzroki odsotnosti

10.714

Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva

8.705

Poškodbe in zastrupitve pri delu in izven dela)

5.070

Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

BOLNIŠKA ODSOTNOST 2023

1.315.106 primerov

18.295.988 dni

50.126 oseb vsak dan v povprečju bolniško odsotnih

27.473

22.680

47,8 % zaposlenih ni bilo nikoli bolniško odsotnih,
21,2 % zaposlenih je bilo enkrat bolniško odsotnih,
ostali večkrat.

Od skupnega števila dni nezmožnosti za delo je 64 % dni porabljenih v daljših bolniških odsotnostih, ki so trajale več kot 30 dni; kar predstavlja le 6 % primerov.

Povprečno število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) po spolu.

Vodilni vzroki odsotnosti

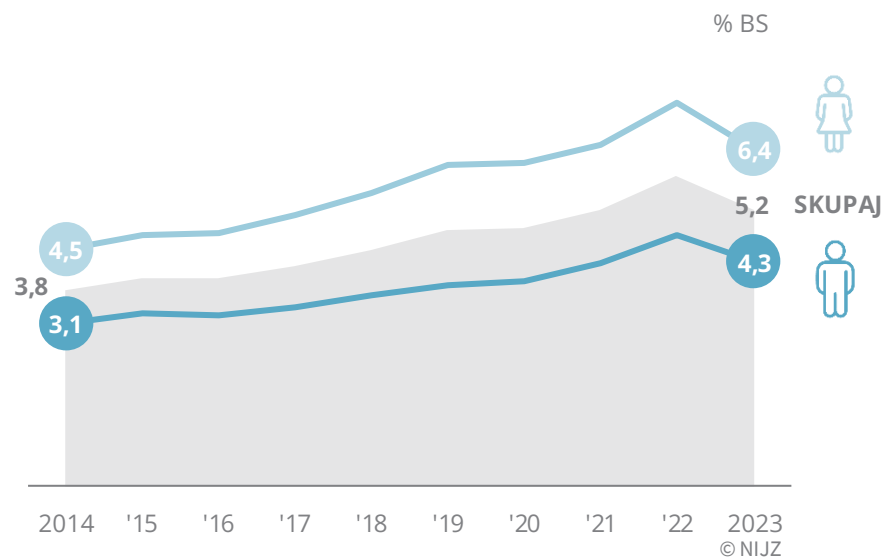
Povprečno trajanje odsotnosti s starostjo narašča.

Opomba: Nalezljive bolezni po MKB - Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni
Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

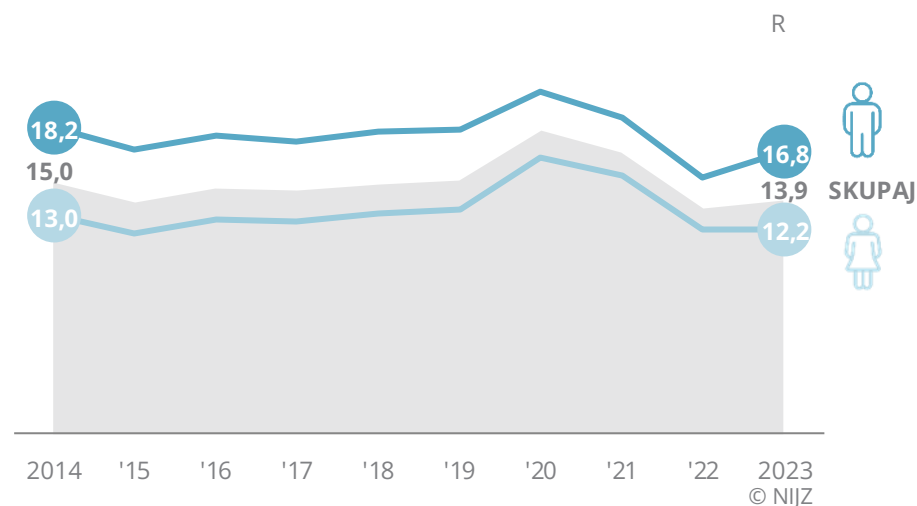
2.6. Slika 2: **Odstotek koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (% BS) za polni delovni čas, Slovenija, 2014–2023**

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

V desetletnem obdobju ugotavljamo že **od leta 2014 izrazit porast**. V letu 2023 je bila bolniška odsotnost v povprečju za 40 % večja, kot v letu 2014 – pri moških se je povečala za 38 %, pri ženskah pa za 42 %. V primerjavi z letom prej (2022), se je bolniška odsotnost sicer zmanjšala za 11 %.

2.6. Slika 3: **Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (R) za polni delovni čas po spolu, Slovenija, 2014–2023**

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

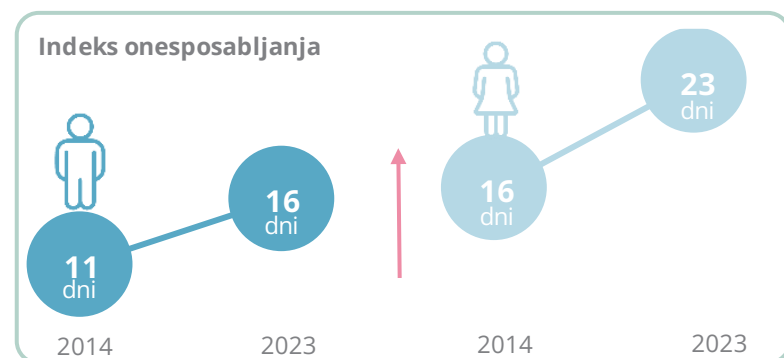
V desetletnem obdobju se je povprečno trajanje ene odsotnosti z dela skrajšalo za 1,1 dneva; pri moških za 1,4 dni, pri ženskah za 0,8 dni. Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela je bilo sicer v letu 2023 pri moških za 1,5 dneva daljše kot v letu 2022, pri ženskah pa je ostalo enako.

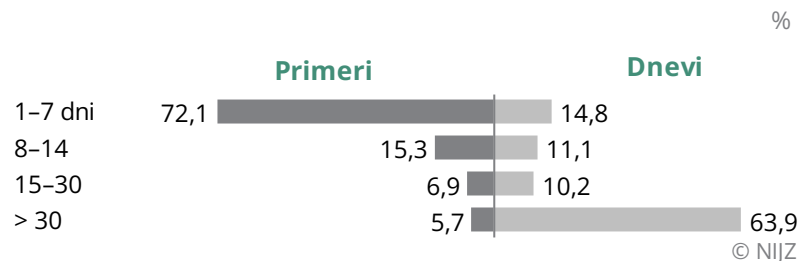

2.6. Tabela 1: Kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov, za polni delovni čas, Slovenija, 2014–2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Odstotek koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (% BS)										
Moški	3,12	3,29	3,24	3,41	3,62	3,84	3,90	4,26	4,78	4,29
Ženske	4,52	4,80	4,83	5,16	5,60	6,11	6,16	6,49	7,31	6,42
SKUPAJ	3,75	3,97	3,96	4,20	4,51	4,86	4,91	5,26	5,91	5,24
Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO)										
Moški	11,39	11,99	11,84	12,43	13,21	14,02	14,23	15,55	17,47	15,65
Ženske	16,48	17,51	17,63	18,83	20,42	22,31	22,48	23,68	26,69	23,42
SKUPAJ	13,67	14,48	14,45	15,33	16,45	17,73	17,92	19,18	21,58	19,13
Število primerov odsotnosti z dela na 100 zaposlenih (IF)										
Moški	62,44	70,75	66,62	71,04	73,29	77,48	69,47	82,27	114,00	93,18
Ženske	126,91	145,80	137,98	148,20	155,43	165,95	136,23	153,60	218,54	192,20
SKUPAJ	91,37	104,48	98,79	105,94	110,17	117,06	99,31	114,15	160,61	137,48
Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (R)										
Moški	18,24	16,95	17,77	17,50	18,02	18,10	20,48	18,91	15,32	16,80
Ženske	12,99	12,01	12,78	12,71	13,14	13,44	16,50	15,41	12,21	12,18
SKUPAJ	14,96	13,85	14,63	14,47	14,93	15,15	18,04	16,81	13,44	13,91

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremljanja in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Slika 4: **Bolniška odsotnost za polni delovni čas po trajanju** – struktura po primerih in dnevih, Slovenija, 2023

V 72 % primerih bolniške odsotnosti je bila odsotnost kratka in je trajala do 7 dni.

Od skupnega števila dni nezmožnosti za delo je bilo 64 % dni porabljenih v daljših bolniških odsotnostih, ki so trajale več kot 30 dni.

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 2: **Kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za skrajšani delovni čas**, Slovenija, 2023

	Moški	Ženske	SKUPAJ
Odstotek koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (% BS)	0,27	0,71	0,47
Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO)	0,99	2,61	1,72
Število primerov odsotnosti z dela na 100 zaposlenih (IF)	8,33	30,74	18,36
Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (R)	11,91	8,49	9,35

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 3: **Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM – SKUPAJ, Slovenija, 2023**

Poglavje MKB-10-AM			Primeri	Dnevi	% BS	IO	IF	R
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00–B99	308.971	1.855.031	0,53	1,94	32,30	6,00
II.	Neoplazme	C00–D48	13.533	1.161.998	0,33	1,21	1,41	85,86
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov ter nekatere imunske pogojene bolezni	D50–D89	1.404	45.365	0,01	0,05	0,15	32,31
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00–E89	4.501	110.596	0,03	0,12	0,47	24,57
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00–F99	22.423	1.228.854	0,35	1,28	2,34	54,80
VI.	Bolezni živčevja	G00–G99	12.031	430.788	0,12	0,45	1,26	35,81
VII.	Bolezni očesa in očesnih adneksov	H00–H59	11.514	165.640	0,05	0,17	1,20	14,39
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60–H95	7.720	74.328	0,02	0,08	0,81	9,63
IX.	Bolezni obtočil	I00–I99	12.507	716.848	0,21	0,75	1,31	57,32
X.	Bolezni dihal	J00–J99	88.836	691.496	0,20	0,72	9,29	7,78
XI.	Bolezni prebavil	K00–K93	55.555	588.010	0,17	0,61	5,81	10,58
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00–L99	14.008	219.362	0,06	0,23	1,46	15,66
XIII.	Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00–M99	101.078	3.894.050	1,12	4,07	10,57	38,53
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00–N99	22.940	332.891	0,10	0,35	2,40	14,51
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00–O99	12.333	682.978	0,20	0,71	1,29	55,38
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00–P96	-	-	-	-	-	-
XVII.	Prirojene malformacije, deformacije in kromosomske nenormalnosti	Q00–Q99	575	30.294	0,01	0,03	0,06	52,69
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenormalni klinični in laboratorijski izvidi, neuvrščeni drugje	R00–R99	79.550	746.627	0,21	0,78	8,32	9,39
XIX.	A Poškodbe in zastrupitve pri delu	S00–T98	13.027	749.078	0,21	0,78	1,36	57,50
	B Poškodbe in zastrupitve izven dela	S00–T98	52.976	2.460.506	0,70	2,57	5,54	46,45
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik z zdravstveno službo	Z00–Z99	215.962	955.932	0,27	1,00	22,58	4,43
XXII.	Kode za posebne namene	U00–U49	2.563	18.854	0,01	0,02	0,27	7,36
		U78–U88						
		U91–U92						
	Nega družinskega člana		255.928	1.046.117	0,30	1,09	26,75	4,09
	Neznano		5.171	90.345	-	-	-	-
SKUPAJ			1.315.106	18.295.988	5,24	19,13	137,48	13,91

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 4: **Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM – MOŠKI, Slovenija, 2023**

Poglavje MKB-10-AM			Primeri	Dnevi	% BS	IO	IF	R
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00-B99	130.437	781.897	0,41	1,48	24,67	5,99
II.	Neoplazme	C00-D48	5.142	460.624	0,24	0,87	0,97	89,58
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov ter nekatere imunske pogojene bolezni	D50-D89	283	20.588	0,01	0,04	0,05	72,75
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E89	1.781	49.869	0,03	0,09	0,34	28,00
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	7.568	442.374	0,23	0,84	1,43	58,45
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	3.403	176.524	0,09	0,33	0,64	51,87
VII.	Bolezni očesa in očesnih adneksov	H00-H59	4.946	84.872	0,04	0,16	0,94	17,16
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	3.319	34.026	0,02	0,06	0,63	10,25
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	6.574	503.077	0,26	0,95	1,24	76,53
X.	Bolezni dihal	J00-J99	36.555	309.420	0,16	0,59	6,91	8,46
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	25.554	344.187	0,18	0,65	4,83	13,47
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	7.192	132.737	0,07	0,25	1,36	18,46
XIII.	Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00-M99	47.899	1.802.761	0,93	3,41	9,06	37,64
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	4.470	91.285	0,05	0,17	0,85	20,42
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	-	-	-	-	-	-
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	-	-	-	-	-	-
XVII.	Prirojene malformacije, deformacije in kromosomske nenormalnosti	Q00-Q99	166	8.446	0,00	0,02	0,03	50,88
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenormalni klinični in laboratorijski izvidi, neuvrščeni drugje	R00-R99	28.892	293.218	0,15	0,55	5,47	10,15
XIX.	A Poškodbe in zastrupitve pri delu	S00-T98	9.354	582.227	0,30	1,10	1,77	62,24
	B Poškodbe in zastrupitve izven dela	S00-T98	33.653	1.570.199	0,81	2,97	6,37	46,66
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik z zdravstveno službo	Z00-Z99	68.785	306.745	0,16	0,58	13,01	4,46
XXII.	Kode za posebne namene	U00-U49	1.023	7.278	0,00	0,01	0,19	7,11
		U78-U88						
		U91-U92						
	Nega družinskega člana		62.434	213.833	0,11	0,40	11,81	3,42
	Neznano		3.200	59.020	-	-	-	-
SKUPAJ			492.630	8.275.207	4,29	15,65	93,18	16,80

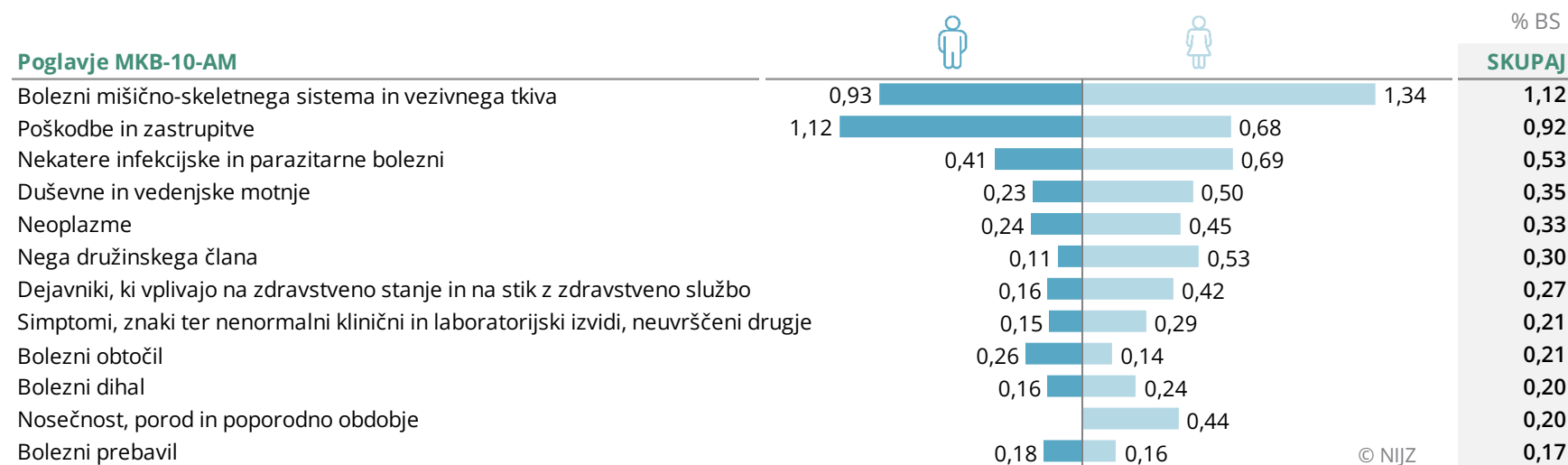
Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 5: **Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM – ŽENSKE, Slovenija, 2023**

Poglavje MKB-10-AM			Primeri	Dnevi	% BS	IO	IF	R
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00–B99	178.534	1.073.134	0,69	2,51	41,72	6,01
II.	Neoplazme	C00–D48	8.391	701.374	0,45	1,64	1,96	83,59
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov ter nekatere imunske pogojene bolezni	D50–D89	1.121	24.777	0,02	0,06	0,26	22,10
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00–E89	2.720	60.727	0,04	0,14	0,64	22,33
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00–F99	14.855	786.480	0,50	1,84	3,47	52,94
VI.	Bolezni živčevja	G00–G99	8.628	254.264	0,16	0,59	2,02	29,47
VII.	Bolezni očesa in očesnih adneksov	H00–H59	6.568	80.768	0,05	0,19	1,53	12,30
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60–H95	4.401	40.302	0,03	0,09	1,03	9,16
IX.	Bolezni obtočil	I00–I99	5.933	213.771	0,14	0,50	1,39	36,03
X.	Bolezni dihal	J00–J99	52.281	382.076	0,24	0,89	12,22	7,31
XI.	Bolezni prebavil	K00–K93	30.001	243.823	0,16	0,57	7,01	8,13
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00–L99	6.816	86.625	0,06	0,20	1,59	12,71
XIII.	Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00–M99	53.179	2.091.289	1,34	4,89	12,43	39,33
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00–N99	18.470	241.606	0,15	0,56	4,32	13,08
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00–O99	12.333	682.978	0,44	1,60	2,88	55,38
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00–P96	-	-	-	-	-	-
XVII.	Prirojene malformacije, deformacije in kromosomske nenormalnosti	Q00–Q99	409	21.848	0,01	0,05	0,10	53,42
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenormalni klinični in laboratorijski izvidi, neuvrščeni drugje	R00–R99	50.658	453.409	0,29	1,06	11,84	8,95
XIX.	A Poškodbe in zastrupitve pri delu	S00–T98	3.673	166.851	0,11	0,39	0,86	45,43
	B Poškodbe in zastrupitve izven dela	S00–T98	19.323	890.307	0,57	2,08	4,52	46,07
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik z zdravstveno službo	Z00–Z99	147.177	649.187	0,42	1,52	34,39	4,41
XXII.	Kode za posebne namene	U00–U49	1.540	11.576	0,01	0,03	0,36	7,52
		U78–U88						
		U91–U92						
	Nega družinskega člana		193.494	832.284	0,53	1,94	45,22	4,30
	Neznano		1.971	31.325	-	-	-	-
SKUPAJ			822.476	10.020.781	6,42	23,42	192,20	12,18

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 6: **Vodilni vzroki začasne odsotnosti z dela - odstotek koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (% BS) za polni delovni čas po spolu, Slovenija, 2023**

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

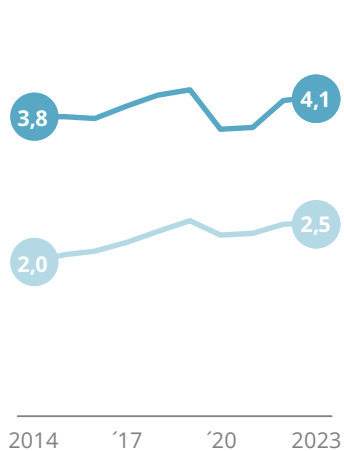
2.6. Slika 5: **Vodilni vzroki začasne odsotnosti z dela - število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas, po spolu, Slovenija, 2014–2023**

Indeks onesposabljanja

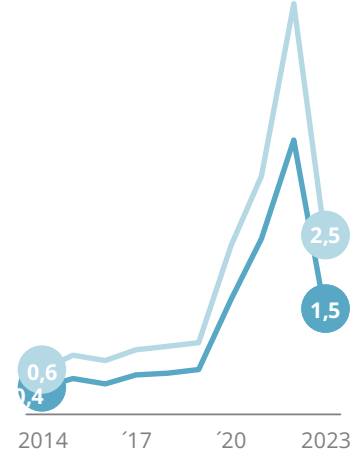
Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva (M00–M99)

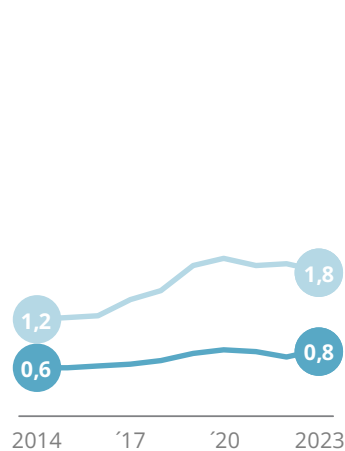
Poškodbe in zastrupitve (S00–T98)

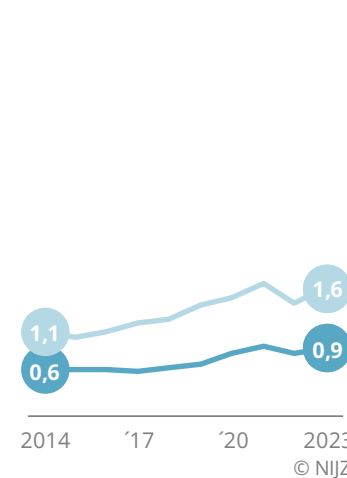
Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni (A00–B99)

Duševne in vedenjske motnje (F00–F99)

Neoplazme (C00–D48)

© NIJZ

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 7: *Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2023*

Starostne skupine	Primeri	Dnevi	% BS	IO	IF	R
SKUPAJ						
15–24 let	52.777	489.030	2,88	10,51	113,47	9,27
25–34	337.183	2.996.178	4,10	14,96	168,34	8,89
35–44	467.732	4.343.574	4,44	16,19	174,39	9,29
45–54	295.878	5.189.012	5,28	19,27	109,86	17,54
55–64	156.500	5.030.553	8,52	31,12	96,80	32,14
65+	5.036	247.641	6,40	23,37	47,52	49,17
Neznano	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ	1.315.106	18.295.988	5,24	19,13	137,48	13,91
Moški						
15–24 let	28.691	277.842	2,35	8,59	88,68	9,68
25–34	123.479	1.179.369	2,83	10,33	108,14	9,55
35–44	162.943	1.844.029	3,47	12,67	112,00	11,32
45–54	112.170	2.349.565	4,51	16,46	78,58	20,95
55–64	62.598	2.458.192	7,79	28,42	72,36	39,27
65+	2.749	166.210	6,16	22,47	37,16	60,46
Neznano	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ	492.630	8.275.207	4,29	15,65	93,18	16,80
Ženske						
15–24 let	24.086	211.188	4,09	14,92	170,12	8,77
25–34	213.704	1.816.809	5,78	21,10	248,15	8,50
35–44	304.789	2.499.545	5,58	20,37	248,35	8,20
45–54	183.708	2.839.447	6,15	22,43	145,14	15,46
55–64	93.902	2.572.361	9,38	34,22	124,93	27,39
65+	2.287	81.431	6,97	25,45	71,47	35,61
Neznano	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ	822.476	10.020.781	6,42	23,42	192,20	12,18

Ženske so imele v primerjavi z moškimi **višje kazalnike začasne odsotnosti z dela (% BS, IO, IF)**, vendar krajše povprečno trajanje odsotnosti (R).

Ženske so koristile bolniško odsotnost okoli **dvakrat pogosteje** kot moški, pri moških pa je bilo povprečno trajanje ene odsotnosti **štiri dni daljše** kot pri ženskah.

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 8: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM in starostnih skupinah – SKUPAJ, Slovenija, 2023

Indeks onesposabljanja

Poglavje MKB-10-AM			Starostne skupine			
			15–19 let	20–44	45–64	65+
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00–B99	1,37	2,10	1,77	1,06
II.	Neoplazme	C00–D48	0,02	0,43	2,08	4,36
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov ter nekatere imunske pogojene bolezni	D50–D89	0,01	0,03	0,07	0,00
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00–E89	0,00	0,06	0,18	0,11
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00–F99	0,07	0,82	1,86	0,70
VI.	Bolezni živčevja	G00–G99	0,01	0,26	0,67	0,63
VII.	Bolezni očesa in očesnih adneksov	H00–H59	0,02	0,10	0,26	0,38
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60–H95	0,03	0,07	0,09	0,09
IX.	Bolezni obtočil	I00–I99	0,02	0,21	1,36	2,20
X.	Bolezni dihal	J00–J99	0,53	0,74	0,70	0,80
XI.	Bolezni prebavil	K00–K93	0,20	0,50	0,76	0,57
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00–L99	0,25	0,20	0,27	0,08
XIII.	Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00–M99	0,46	1,85	6,68	6,37
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00–N99	0,10	0,30	0,40	0,48
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00–O99	0,27	1,33	0,01	-
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00–P96	-	-	-	-
XVII.	Prirojene malformacije, deformacije in kromosomske nenormalnosti	Q00–Q99	0,00	0,03	0,03	0,00
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenormalni klinični in laboratorijski izvidi, neuvrščeni drugje	R00–R99	0,48	0,70	0,87	1,13
XIX.	A Poškodbe in zastrupitve pri delu	S00–T98	0,79	0,65	0,94	0,72
	B Poškodbe in zastrupitve izven dela	S00–T98	1,34	1,99	3,26	2,91
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik z zdravstveno službo	Z00–Z99	0,21	0,98	1,03	0,73
XXII.	Kode za posebne namene	U00–U49	0,02	0,02	0,02	0,01
		U78–U88				
		U91–U92				
Nega družinskega člana			-	1,79	0,30	0,02
SKUPAJ			6,33	15,27	23,71	23,37

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 9: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM in starostnih skupinah – MOŠKI, Slovenija, 2023

Indeks onesposabljanja

Poglavje MKB-10-AM			Starostne skupine			
			15-19 let	20-44	45-64	65+
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00-B99	1,12	1,69	1,25	0,71
II.	Neoplazme	C00-D48	0,02	0,29	1,51	3,98
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov ter nekatere imunske pogojene bolezni	D50-D89	0,00	0,02	0,07	0,00
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E89	0,00	0,03	0,18	0,11
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	0,03	0,55	1,22	0,59
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	0,01	0,19	0,51	0,56
VII.	Bolezni očesa in očesnih adneksov	H00-H59	0,03	0,09	0,24	0,29
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	0,03	0,06	0,07	0,11
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	0,03	0,23	1,81	2,64
X.	Bolezni dihal	J00-J99	0,48	0,59	0,57	0,91
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	0,18	0,48	0,88	0,63
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	0,26	0,22	0,30	0,09
XIII.	Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00-M99	0,40	1,69	5,53	6,20
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	0,06	0,10	0,26	0,49
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	-	-	-	-
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	-	-	-	-
XVII.	Prirojene malformacije, deformacije in kromosomske nenormalnosti	Q00-Q99	-	0,01	0,02	-
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenormalni klinični in laboratorijski izvidi, nevrščeni drugje	R00-R99	0,32	0,45	0,69	0,76
XIX.	A Poškodbe in zastrupitve pri delu	S00-T98	0,94	0,95	1,30	0,90
	B Poškodbe in zastrupitve izven dela	S00-T98	1,54	2,57	3,51	2,69
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik z zdravstveno službo	Z00-Z99	0,16	0,44	0,75	0,76
XXII.	Kode za posebne namene	U00-U49	0,02	0,01	0,01	0,01
		U78-U88				
		U91-U92				
	Nega družinskega člana		-	0,59	0,18	0,02
SKUPAJ			5,76	11,36	20,97	22,47

Vodilni vzroki začasne odsotnosti z dela pri moških so poškodbe, med katerimi prevladujejo **poškodbe izven dela**.

V starosti nad 45 let so vodilni vzrok bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva.

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 10: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM in starostnih skupinah – **ŽENSKE**, Slovenija, 2023

Indeks onesposabljanja

Poglavje MKB-10-AM			Starostne skupine			
			15-19 let	20-44	45-64	65+
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00-B99	2,25	2,65	2,37	1,86
II.	Neoplazme	C00-D48	-	0,61	2,72	5,25
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov ter nekatere imunske pogojene bolezni	D50-D89	0,04	0,04	0,08	0,00
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E89	-	0,10	0,19	0,11
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	0,21	1,18	2,58	0,95
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	0,02	0,36	0,85	0,80
VII.	Bolezni očesa in očesnih adneksov	H00-H59	0,00	0,10	0,28	0,58
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60-H95	0,05	0,09	0,10	0,05
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	-	0,18	0,84	1,19
X.	Bolezni dihal	J00-J99	0,71	0,94	0,85	0,54
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	0,25	0,52	0,63	0,42
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	0,21	0,17	0,24	0,06
XIII.	Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00-M99	0,65	2,06	7,99	6,74
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	0,26	0,56	0,57	0,48
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	1,21	3,06	0,02	-
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	-	-	-	-
XVII.	Prirojene malformacije, deformacije in kromosomske nenormalnosti	Q00-Q99	0,01	0,06	0,04	0,01
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenormalni klinični in laboratorijski izvidi, nevrščeni	R00-R99	1,04	1,03	1,08	2,00
XIX.	A Poškodbe in zastrupitve pri delu	S00-T98	0,26	0,26	0,54	0,30
	B Poškodbe in zastrupitve izven dela	S00-T98	0,63	1,25	2,98	3,41
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik z zdravstveno službo	Z00-Z99	0,39	1,68	1,35	0,65
XXII.	Kode za posebne namene	U00-U49	0,03	0,02	0,03	0,01
		U78-U88				
		U91-U92				
	Nega družinskega člana		0,01	3,35	0,44	0,02
SKUPAJ			8,33	20,35	26,83	25,45

Mlajše ženske so največ odsotne zaradi infekcijskih bolezni, nege otrok, stanj v nosečnosti in bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva.

Pri ženskah v višjih starostnih skupinah, poleg bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva, prevladujejo infekcijske bolezni, poškodbe, duševne in vedenjske motnje ter neoplazme.

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 11: **Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po gospodarskih dejavnostih, Slovenija, 2023**

Gospodarske dejavnosti	Primeri	Dnevi	% BS	IO	IF	R
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	7.187	343.089	6,48	23,65	49,55	47,74
B Rudarstvo	2.863	60.973	7,81	28,52	133,91	21,30
C Predelovalne dejavnosti	322.603	4.823.273	6,21	22,66	151,54	14,95
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	13.509	144.151	4,75	17,36	162,64	10,67
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	14.297	251.816	6,87	25,09	142,43	17,61
F Gradbeništvo	40.485	1.145.182	3,93	14,34	50,71	28,29
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	161.740	2.360.066	5,50	20,07	137,55	14,59
H Promet in skladiščenje	49.337	922.901	4,57	16,68	89,19	18,71
I Gostinstvo	34.017	757.847	5,34	19,49	87,48	22,28
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	38.921	345.939	2,79	10,19	114,68	8,89
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	28.984	295.583	4,15	15,13	148,36	10,20
L Poslovanje z nepremičninami	6.899	110.805	4,18	15,25	94,98	16,06
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	64.744	765.155	3,20	11,67	98,75	11,82
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	49.270	865.084	6,59	24,06	137,04	17,56
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	108.889	1.092.421	5,91	21,56	214,90	10,03
P Izobraževanje	177.472	1.624.769	5,15	18,80	205,37	9,16
Q Zdravstvo in socialno varstvo	161.016	1.853.348	6,63	24,19	210,18	11,51
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	17.560	267.539	4,41	16,10	105,70	15,24
S Druge dejavnosti	14.292	251.608	3,70	13,52	76,81	17,60
T Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo	-	-	-	-	-	-
U Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	-	-	-	-	-	-
Neznano ¹⁾	1.021	14.439	-	-	-	-
SKUPAJ	1.315.106	18.295.988	5,24	19,13	137,48	13,91

¹⁾ Večinoma zaposleni v tujini pri tujem delodajalcu, do leta 2020; z uvedbo eBOL zaposleni pri tujem delodajalcu niso več zajeti v zbirko BS.
Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

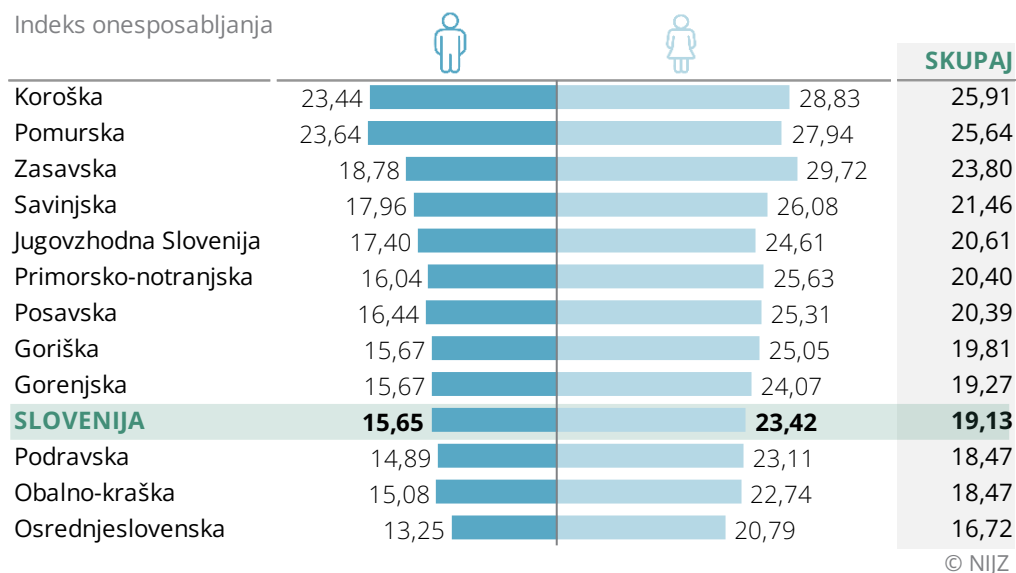
REGIONALNE PRIMERJAVE

2.6. Tabela 12: **Kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas** po statističnih regijah delodajalca¹⁾, Slovenija, 2023

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Odstotek koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (% BS)													
Moški	6,48	4,08	6,42	4,92	5,15	4,50	4,77	3,63	4,29	4,39	4,29	4,13	4,29
Ženske	7,65	6,33	7,90	7,15	8,14	6,93	6,74	5,70	6,59	7,02	6,86	6,23	6,42
SKUPAJ	7,02	5,06	7,10	5,88	6,52	5,59	5,65	4,58	5,28	5,59	5,43	5,06	5,24
Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO)													
Moški	23,64	14,89	23,44	17,96	18,78	16,44	17,40	13,25	15,67	16,04	15,67	15,08	15,65
Ženske	27,94	23,11	28,83	26,08	29,72	25,31	24,61	20,79	24,07	25,63	25,05	22,74	23,42
SKUPAJ	25,64	18,47	25,91	21,46	23,80	20,39	20,61	16,72	19,27	20,40	19,81	18,47	19,13
Število primerov odsotnosti z dela na 100 zaposlenih (IF)													
Moški	93,85	82,90	93,82	82,16	75,21	98,49	104,04	94,47	97,05	109,05	113,27	96,46	93,18
Ženske	167,85	183,56	166,77	178,20	183,07	202,58	216,06	194,66	193,51	221,59	219,26	192,76	192,20
SKUPAJ	128,24	126,80	127,25	123,56	124,70	144,78	153,85	140,55	138,41	160,17	160,12	139,05	137,48
Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (R)													
Moški	25,19	17,96	24,99	21,86	24,97	16,69	16,72	14,02	16,15	14,71	13,83	15,63	16,80
Ženske	16,64	12,59	17,29	14,64	16,24	12,49	11,39	10,68	12,44	11,57	11,42	11,80	12,18
SKUPAJ	19,99	14,57	20,36	17,37	19,09	14,08	13,39	11,89	13,92	12,73	12,37	13,28	13,91

¹⁾ Po statističnih regijah centralne ali lokalne enote delodajalca.

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 13: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas po spolu in po statističnih regijah delodajalca¹⁾, Slovenija, 2023

Na zaposlenega beležimo v Sloveniji 19,1 koledarskih dni nezmožnosti za delo:

najvišje število:
koroška regija (IO 25,9),

najnižje število:
osrednjeslovenska regija (IO 16,7).

¹⁾ Po statističnih regijah centralne ali lokalne enote delodajalca.

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 14: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) po poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah delodajalca¹⁾, Slovenija, 2023

Indeks onesposabljanja

Poglavje MKB-10-AM			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00–B99	1,45	1,65	1,97	1,57	1,61	1,43	1,77	2,22	1,96	2,06	2,10	2,28	1,94
II.	Neoplazme	C00–D48	1,57	0,96	1,39	1,20	1,18	1,52	1,22	1,11	1,34	1,40	1,70	1,40	1,21
III.	Bolezni krvi in krvotvornih org. ter imunsko pogojene bolezni	D50–D89	0,05	0,03	0,11	0,04	0,16	0,04	0,08	0,04	0,07	0,02	0,06	0,03	0,05
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00–E89	0,12	0,09	0,12	0,14	0,30	0,14	0,09	0,09	0,15	0,14	0,08	0,20	0,12
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00–F99	1,67	1,34	1,69	1,26	1,54	0,92	1,01	1,13	1,20	1,31	1,89	1,73	1,28
VI.	Bolezni živčevja	G00–G99	0,72	0,36	0,46	0,57	0,71	0,41	0,60	0,37	0,59	0,42	0,44	0,34	0,45
VII.	Bolezni očesa in očesnih adneksov	H00–H59	0,20	0,18	0,20	0,23	0,21	0,12	0,19	0,15	0,20	0,17	0,15	0,15	0,17
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60–H95	0,10	0,08	0,07	0,08	0,08	0,07	0,08	0,07	0,10	0,10	0,07	0,06	0,08
IX.	Bolezni obtočil	I00–I99	1,22	0,76	1,10	0,93	1,24	0,72	0,79	0,56	0,72	0,88	0,74	0,90	0,75
X.	Bolezni dihal	J00–J99	0,94	0,69	0,72	0,76	0,77	1,15	0,87	0,64	0,66	0,95	0,76	0,69	0,72
XI.	Bolezni prebavil	K00–K93	0,86	0,61	0,80	0,69	0,73	0,65	0,73	0,52	0,59	0,53	0,71	0,58	0,61
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00–L99	0,25	0,19	0,40	0,27	0,27	0,21	0,24	0,21	0,27	0,41	0,25	0,15	0,23
XIII.	Bolezni mišično-skeletnega sistema in veziva	M00–M99	6,94	4,10	7,42	4,88	6,20	4,77	4,32	3,07	4,30	4,21	4,03	3,40	4,07
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00–N99	0,39	0,37	0,26	0,43	0,56	0,50	0,40	0,30	0,33	0,27	0,29	0,38	0,35
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00–O99	0,88	0,89	0,93	0,86	0,81	0,79	0,89	0,59	0,63	0,68	0,49	0,59	0,71
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00–P96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XVII.	Prirojene malformacije, deform. in kromos. nenorm.	Q00–Q99	0,05	0,01	0,06	0,04	0,02	0,02	0,09	0,02	0,04	0,01	0,07	0,01	0,03
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenorm. izvidi, neuvr. drugje	R00–R99	0,68	0,60	0,86	0,80	1,18	1,27	0,85	0,83	0,65	0,84	0,61	0,86	0,78
XIX.	A Poškodbe in zastrupitve pri delu	S00–T98	1,37	0,77	1,52	1,12	1,38	0,97	0,88	0,56	0,72	0,82	0,62	0,65	0,78
	B Poškodbe in zastrupitve izven dela	S00–T98	4,29	2,32	3,43	3,10	2,79	2,58	3,35	2,13	2,79	2,37	2,67	2,00	2,57
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik	Z00–Z99	0,86	1,26	1,35	1,42	1,05	0,98	0,86	0,81	0,89	1,50	0,78	0,92	1,00
XXII.	Kode za posebne namene	U00–U49	0,00	0,01	0,00	0,02	0,07	0,04	0,01	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,02
		U78–U88													
		U91–U92													
Nega družinskega člana			0,81	1,07	0,94	0,91	0,83	0,98	1,20	1,20	1,04	1,20	1,23	1,07	1,09
SKUPAJ			25,64	18,47	25,91	21,46	23,80	20,39	20,61	16,72	19,27	20,40	19,81	18,47	19,13

¹⁾ Po statističnih regijah centralne ali lokalne enote delodajalca.

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 15: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) po najpogostejših poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah delodajalca¹⁾, Slovenija, 2023

Indeks onesposabljanja

	SKUPAJ	Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva (M00–M99)	Poškodbe in zastrupitve (S00–T98)	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni (A00–B99)	Duševne in vedenjske motnje (F00–F99)	Neoplazme (C00–D48)
Koroška	25,91	7,42	4,95	1,97	1,69	1,39
Pomurska	25,64	6,94	5,66	1,45	1,67	1,57
Zasavska	23,80	6,20	4,17	1,61	1,54	1,18
Savinjska	21,46	4,88	4,21	1,57	1,26	1,20
Jugovzhodna Slovenija	20,61	4,32	4,23	1,77	1,01	1,22
Primorsko-notranjska	20,40	4,21	3,19	2,06	1,31	1,40
Posavska	20,39	4,77	3,55	1,43	0,92	1,52
Goriška	19,81	4,03	3,29	2,10	1,89	1,70
Gorenjska	19,27	4,30	3,51	1,96	1,20	1,34
SLOVENIJA	19,13	4,07	3,36	1,94	1,28	1,21
Podravska	18,47	4,10	3,09	1,65	1,34	0,96
Obalno-kraška	18,47	3,40	2,65	2,28	1,73	1,40
Osrednjeslovenska	16,72	3,07	2,69	2,22	1,13	1,11

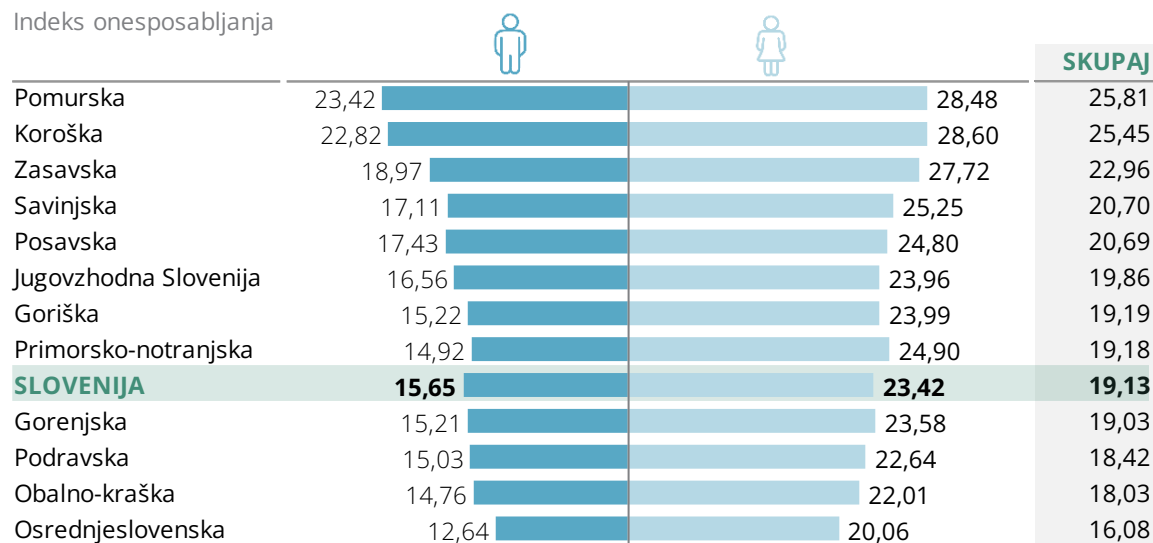
© NIJZ

¹⁾ Po statističnih regijah centralne ali lokalne enote delodajalca.

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 16: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) po statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023

© NIJZ

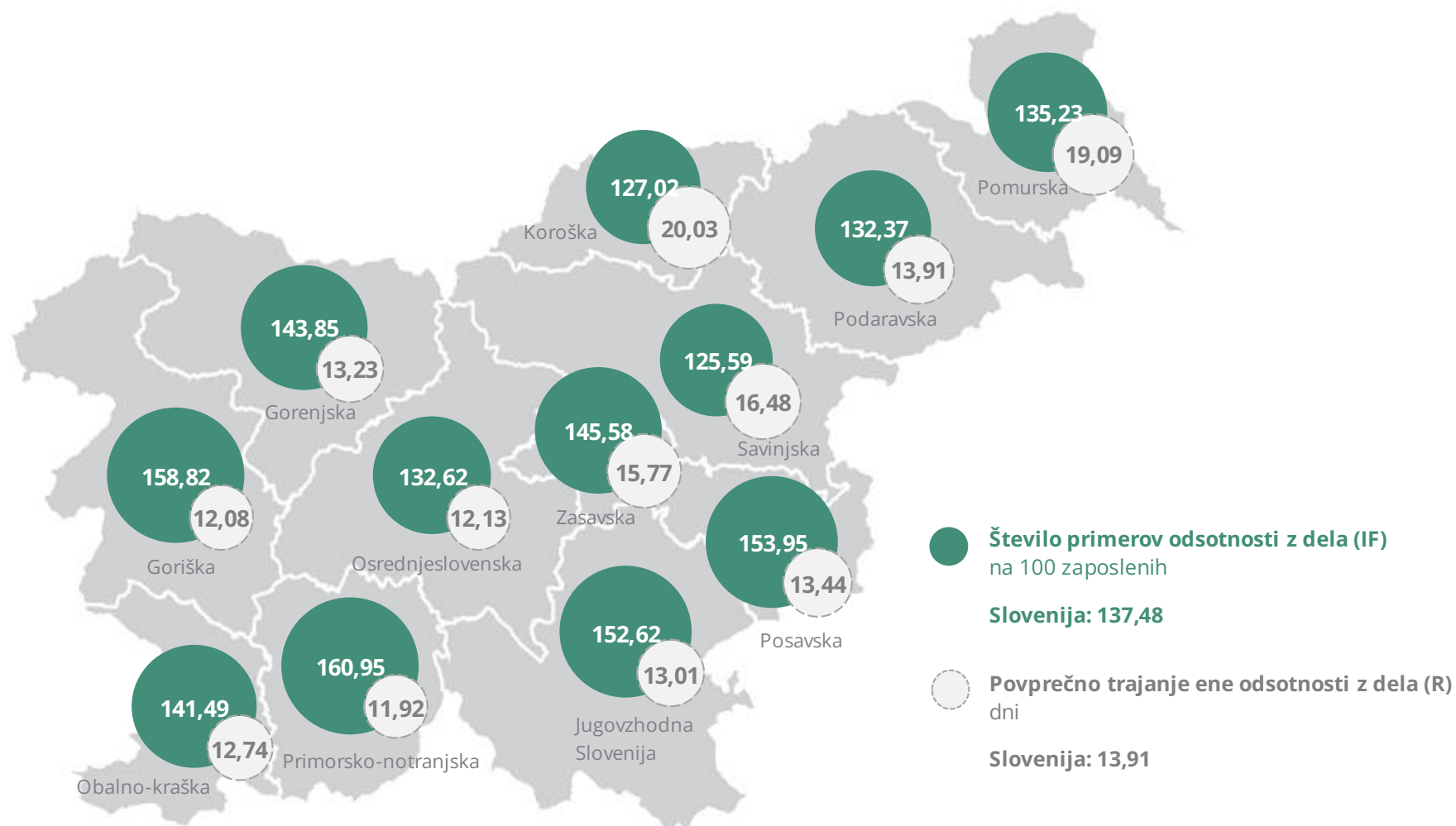
Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

Zaposleni se na delo vozijo tudi k delodajalcem izven statistične regije svojega bivališča.

Prikaz po statističnih regijah bivališča kaže na nekoliko drugačno razporeditev kot prikaz po statističnih regijah delodajalca.

2.6. Slika 6: **Število primerov odsotnosti z dela na 100 zaposlenih (IF) in povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (R) po statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023**

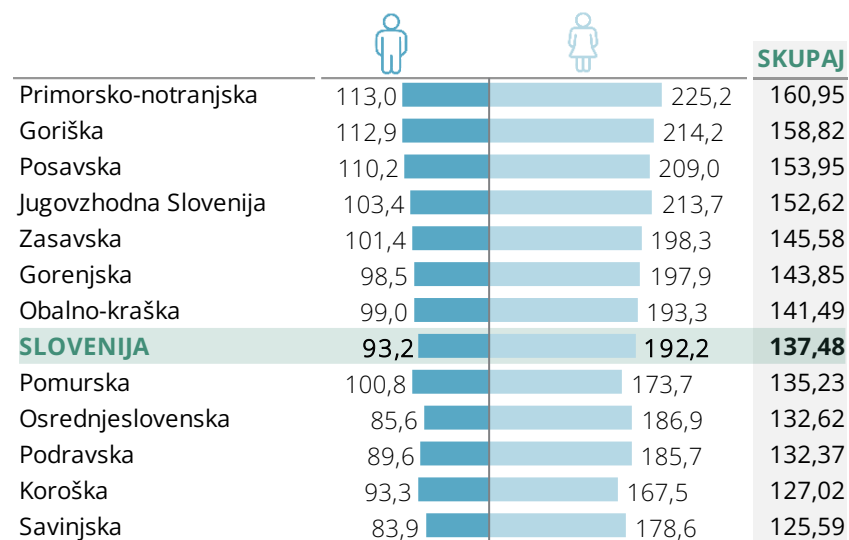

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 17: **Število primerov odsotnosti z dela na 100 zaposlenih (IF) po statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023**

Indeks frekvenca na 100 zaposlenih

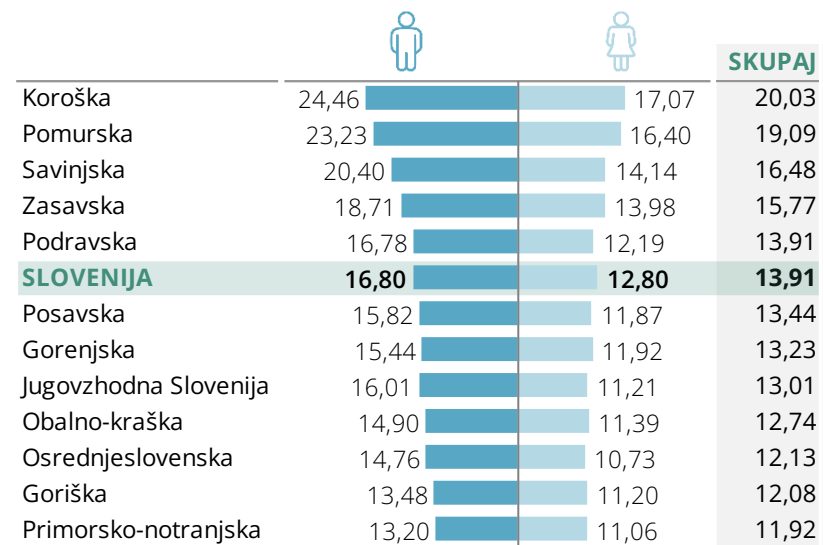

© NIJZ

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

2.6. Tabela 18: **Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (R) po statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023**

Resnost

© NIJZ

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

V Sloveniji je bilo na 100 zaposlenih **137,48 primerov bolniške odsotnosti, en primer je trajal povprečno 13,9 dni.**

V večini regij, kjer je bilo število primerov na 100 zaposlenih večje od povprečja, je en primer praviloma trajal krajši čas od slovenskega povprečja.

2.6. Tabela 19: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) po poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023

Indeks onesposabljanja

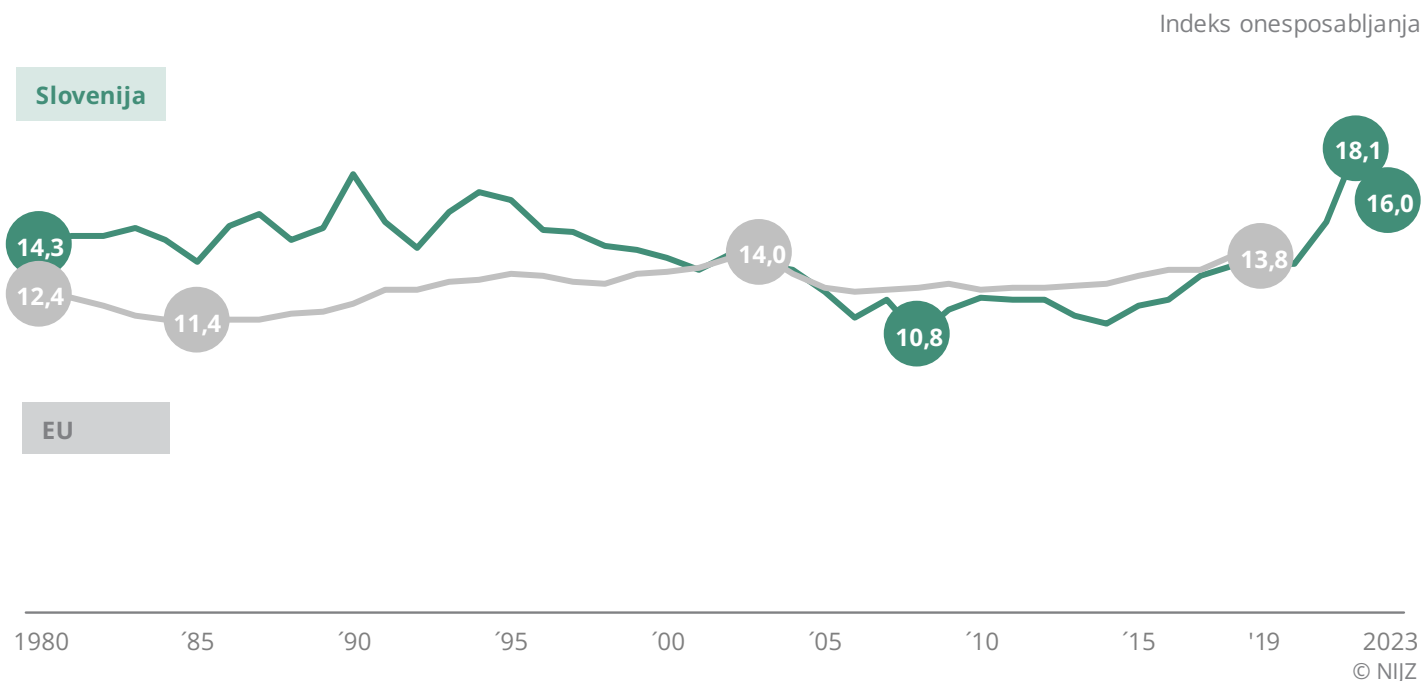
Poglavje MKB-10-AM			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
I.	Nekatere infekcijske in parazitarne bolezni	A00–B99	1,56	1,70	1,97	1,62	1,96	1,46	1,81	2,21	2,07	2,07	2,11	2,33	1,94
II.	Neoplazme	C00–D48	1,53	0,95	1,52	1,08	1,02	1,42	1,17	1,12	1,40	1,08	1,60	1,35	1,21
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov ter imunsko pogojene bolezni	D50–D89	0,05	0,03	0,05	0,04	0,13	0,12	0,07	0,03	0,06	0,07	0,05	0,03	0,05
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00–E89	0,13	0,13	0,13	0,14	0,18	0,14	0,08	0,08	0,13	0,18	0,10	0,09	0,12
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00–F99	1,67	1,24	1,68	1,27	1,30	0,98	1,14	1,04	1,26	1,39	1,89	1,78	1,28
VI.	Bolezni živčevja	G00–G99	0,72	0,37	0,41	0,52	0,68	0,48	0,57	0,34	0,57	0,41	0,42	0,38	0,45
VII.	Bolezni očesa in očesnih adneksov	H00–H59	0,16	0,20	0,21	0,21	0,23	0,14	0,17	0,14	0,18	0,14	0,15	0,15	0,17
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60–H95	0,11	0,08	0,07	0,08	0,11	0,07	0,07	0,06	0,10	0,12	0,07	0,07	0,08
IX.	Bolezni obtočil	I00–I99	1,30	0,74	1,13	0,86	1,12	0,72	0,78	0,54	0,66	0,90	0,75	0,78	0,75
X.	Bolezni dihal	J00–J99	1,04	0,70	0,69	0,75	0,83	1,18	0,83	0,58	0,66	0,90	0,76	0,72	0,72
XI.	Bolezni prebavil	K00–K93	0,89	0,59	0,85	0,66	0,74	0,65	0,71	0,49	0,57	0,50	0,76	0,58	0,61
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00–L99	0,24	0,19	0,37	0,24	0,36	0,25	0,19	0,21	0,26	0,31	0,22	0,15	0,23
XIII.	Bolezni mišično-skeletnega sistema in veziva	M00–M99	6,79	3,94	7,32	4,65	5,72	4,60	4,13	2,94	4,19	3,73	3,83	3,24	4,07
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00–N99	0,45	0,34	0,27	0,43	0,49	0,51	0,35	0,30	0,31	0,28	0,26	0,35	0,35
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00–O99	0,96	0,92	0,85	0,88	0,73	0,85	0,86	0,51	0,65	0,66	0,47	0,57	0,71
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00–P96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XVII.	Prirojene malformacije, deform. in kromos. nenorm.	Q00–Q99	0,05	0,01	0,06	0,03	0,02	0,01	0,06	0,03	0,04	0,01	0,07	0,01	0,03
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenormalni izvidi, neuvrščeni drugje	R00–R99	0,74	0,60	0,82	0,76	1,32	1,22	0,82	0,83	0,61	0,83	0,59	0,86	0,78
XIX.	A Poškodbe in zastrupitve pri delu	S00–T98	1,25	0,76	1,52	0,99	1,07	0,97	0,83	0,52	0,67	0,63	0,54	0,68	0,78
	B Poškodbe in zastrupitve izven dela	S00–T98	4,28	2,42	3,23	2,97	2,72	2,67	3,14	2,08	2,64	2,27	2,55	1,91	2,57
XXI.	Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik	Z00–Z99	0,94	1,31	1,27	1,46	1,06	1,13	0,82	0,73	0,88	1,35	0,77	0,90	1,00
XXII.	Kode za posebne namene	U00–U9	0,00	0,02	0,00	0,03	0,09	0,04	0,01	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,02
		U78–U8													
		U91–U9													
	Nega družinskega člana		0,87	1,11	0,94	0,93	0,95	1,02	1,18	1,23	1,08	1,30	1,16	1,07	1,09
SKUPAJ			25,81	18,42	25,45	20,70	22,96	20,69	19,86	16,08	19,03	19,18	19,19	18,03	19,13

Viri: Evidenca začasne in trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3).

MEDNARODNE PRIMERJAVE

2.6. Slika 7: Število delovnih dni¹⁾ bolniške odsotnosti na zaposlenega (IO), Slovenija in EU, 1980–2023

¹⁾ Metodologija poročanja za mednarodne baze: poroča se število delovnih dni. Za EU ni razpoložljivega podatka za leta 2020, 2021, 2022 in 2023..
Viri: WHO, https://gateway.euro.who.int/en/indicators/hfa_411-2700-absenteeism-from-work-due-to-illness-days-per-employee-per-year/, 6. 2. 2025.

DEFINICIJE

NAZIV	OKRAJŠAVE	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Bolniški stalež ali začasna odsotnost z dela	BS	Bolniški stalež ali začasna odsotnost z dela zaradi bolezni, poškodb, nege in drugih zdravstveno upravičenih razlogov se v enakem pomenu opisuje tudi z izrazi absentizem, zdravstveni absentizem, bolniška odsotnost.	Podatki o začasni odsotnosti z dela med prebivalci Slovenije so vodeni v podatkovni zbirki "Evidenca začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih vzrokov", in sicer na podlagi "Potrdila o upravičeni zadržanosti od dela" (obr. BOL/03), ki ga je izdal pooblaščen izvajalec zdravstvenega varstva. Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani NIJZ-ja: http://www.nijz.si/	Absenteeism from work
Kazalniki začasne odsotnosti z dela	Indeksi BS	Kazalniki začasne odsotnosti z dela ali indeksi bolniškega staleža, ki se jih izračuna na podlagi socialno-medicinskih podatkov o bolniškem staležu in podatkov o številu zavarovancev, so: odstotek bolniškega staleža, indeks onesposabljanja, indeks frekvenca in resnost.	Izvajalci zdravstvenega varstva, ki so pooblaščen za izdajanje potrdil o upravičeni zadržanosti od dela, posredujejo podatke območnim enotam NIJZ. Te jih zberejo, obdelajo in posredujejo združene kot finančno-zavarovalniške in socialno-medicinske podatke na centralno enoto NIJZ, kjer socialno-medicinske podatke pripravijo za nadaljnje zdravstveno-statistične analize za potrebe nacionalne in regijske statistike. Podatke o številu zavarovancev posreduje ZZS iz svoje baze zavarovanih oseb	Indexes of sick-leave
Odstotek koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (% bolniškega staleža)	% BS	Odstotek bolniškega staleža je odstotek (%) koledarskih dni nezmožnosti za delo v enem letu na enega zaposlenega delavca.	$\% BS = (\text{številu koledarskih dni nezmožnosti za delo} \times 100) / (\text{številu zaposlenih} \times 365 \text{ dni v letu})$	Percentage of sick-leave days per person
Polni delovni čas	PDC	Polni delovni čas šteje 40 delovnih ur na teden, razen kadar je z zakonom ali kolektivno pogodbo določeno drugače.	Po Zakonu o delovnih razmerjih polni delovni čas ne sme biti daljši od 40 ur na teden. Z zakonom oziroma kolektivno pogodbo se lahko določi kot polni delovni čas tudi čas, ki je krajši od 40 ur, vendar ne manj kot 36 ur na teden.	Full-time employment
Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (Resnost)	R	Resnost je povprečno trajanje ene odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodbe ali drugega zdravstvenega vzroka; izraža se v dnevih.	$R = \text{številu koledarskih dni nezmožnosti za delo zaradi enega vzroka} / \text{številu primerov odsotnosti z dela}$	Severity

NAZIV	OKRAJŠAVE	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Primer bolniške odsotnosti z dela	Primer BS	Primer bolniške odsotnosti z dela je zaključen neprekinjen bolniški stalež v opazovanem letu za eno diagnozo, ne glede na to, kdaj se je bolniški stalež začel.	V letno podatkovno zbirko "Evidenca začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih vzrokov" so vključeni le zaključeni primeri bolniškega staleža v tem letu. To pomeni, da se primeri, ki so daljši od enega leta, obravnavajo v tistem letu, ko so zaključeni.	Spell of sick-leave
Skrajšani delovni čas	SDČ	Za krajši delovni čas se šteje čas, krajši od polnega delovnega časa, ki velja pri delodajalcu.	Niti Zakon o delovnih razmerjih niti Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne določata spodnjega praga oziroma minimuma delovnega časa. Krajši delovni čas je tako vsak delovni čas, ki je krajši od, pri delodajalcu določenega, polnega delovnega časa.	Part-time employment
Standardna klasifikacija dejavnosti	SKD	SKD se uporablja za določanje dejavnosti in za razvrščanje poslovnih subjektov in njihovih delov za potrebe različnih podatkovnih zbirk ter za potrebe statistike in analitike v državi in na mednarodni ravni.	Po Uredbi o standardni klasifikaciji dejavnosti – SKD 2008 je vsaka postavka dejavnosti določena s šifro in nazivom. Za razlago vsebine postavk je pristojen SURS. Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani SURS-a: http://www.stat.si/doc/pub/skd.pdf	Standard classification of activities
Število koledarskih dni nezmožnosti za delo	Dnevi BS	Število koledarskih dni nezmožnosti za delo vključuje vse dneve odsotnosti z dela za eno zaključeno diagnozo v opazovanem obdobju.	Dnevi bolniškega staleža so število izgubljenih koledarskih dni (za polni ali skrajšani delovni čas), za katere je bil izdan obrazec BOL/03.	Days off of sick-leave
Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (Indeks onesposabljanja)	IO	Indeks onesposabljanja je število koledarskih dni nezmožnosti za delo na enega zaposlenega delavca v enem letu.	IO = število koledarskih dni nezmožnosti za delo / število zaposlenih	Index of temporary disability
Število primerov odsotnosti z dela na 100 zaposlenih (Indeks frekvence)	IF	Indeks frekvenca je število primerov odsotnosti z dela zaradi bolniškega staleža na 100 zaposlenih v enem letu.	IF = (število primerov odsotnosti z dela x 100) / število zaposlenih delavcev	Frequency of spells

SEZNAM SLIK

2.6. Slika 1: Povprečno število dnevno bolniško odsotnih zaposlenih za polni delovni čas, Slovenija, 2023	2
2.6. Slika 2: Odstotek koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (% BS) za polni delovni čas, Slovenija, 2014–2023	4
2.6. Slika 3: Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (R) za polni delovni čas po spolu, Slovenija, 2014–2023	4
2.6. Slika 4: Bolniška odsotnost za polni delovni čas po trajanju – struktura po primerih in dnevih, Slovenija, 2023.....	6
2.6. Slika 5: Vodilni vzroki začasne odsotnosti z dela - število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas, po spolu, Slovenija, 2014–2023	11
2.6. Slika 6: Število primerov odsotnosti z dela na 100 zaposlenih (IF) in povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (R) po statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023	22
2.6. Slika 7: Število delovnih dni ¹⁾ bolniške odsotnosti na zaposlenega (IO), Slovenija in EU, 1980–2023.....	25

SEZNAM TABEL

2.6. Tabela 1: Kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov, za polni delovni čas, Slovenija, 2014–2023.....	5
2.6. Tabela 2: Kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za skrajšani delovni čas, Slovenija, 2023	6
2.6. Tabela 3: Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM – SKUPAJ, Slovenija, 2023	7
2.6. Tabela 4: Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM – MOŠKI, Slovenija, 2023.....	8
2.6. Tabela 5: Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM – ŽENSKE, Slovenija, 2023	9
2.6. Tabela 6: Vodilni vzroki začasne odsotnosti z dela - odstotek koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (% BS) za polni delovni čas po spolu, Slovenija, 2023	10
2.6. Tabela 7: Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2023.....	12
2.6. Tabela 8: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM in starostnih skupinah – SKUPAJ, Slovenija, 2023	13
2.6. Tabela 9: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM in starostnih skupinah – MOŠKI, Slovenija, 2023.....	14

2.6. Tabela 10: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas po poglavjih MKB-10-AM in starostnih skupinah – ŽENSKE , Slovenija, 2023	15
2.6. Tabela 11: Primeri, dnevi ter kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po gospodarskih dejavnostih, Slovenija, 2023	16
2.6. Tabela 12: Kazalniki začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov za polni delovni čas po statističnih regijah delodajalca ¹⁾ , Slovenija, 2023	17
2.6. Tabela 13: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) za polni delovni čas po spolu in po statističnih regijah delodajalca ¹⁾ , Slovenija, 2023	18
2.6. Tabela 14: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) po poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah delodajalca ¹⁾ , Slovenija, 2023	19
2.6. Tabela 15: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) po najpogostejših poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah delodajalca ¹⁾ , Slovenija, 2023	20
2.6. Tabela 16: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) po statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023	21
2.6. Tabela 17: Število primerov odsotnosti z dela na 100 zaposlenih (IF) po statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023	23
2.6. Tabela 18: Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela (R) po statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023	23
2.6. Tabela 19: Število koledarskih dni nezmožnosti za delo na zaposlenega (IO) po poglavjih MKB-10-AM in statističnih regijah bivališča zaposlenega, Slovenija, 2023	24